

تحلیل کاربری اراضی شهر بناب

محمد علی خلیجی^۱، رسول وطیفه شناس^۲، دلارام رحیمی^۳، محمد حسین فتاحی^۴
کارشناسی ارشد شهرسازی و عضو باشگاه پژوهشگران و نخبگان واحد بناب،
ایران. Ma.khaliji@yahoo.com
عضو هیأت علمی و مدیر گروه مهندسی شهرسازی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد
بناب، ایران. r.vazife@gmail.com
کارشناسی ارشد شهرسازی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات تهران،
ایران. delii_aug7@yahoo.com
دانشجوی دکتری جغرافیای طبیعی دانشگاه محقق اردبیلی، geo.fathi@gmail.com

چکیده

در پروژه حاضر به عوامل مختلفی که در مکان یابی کاربری ها باید به آنها توجه شود، مورد ارزیابی و تحلیل قرار گرفته است. امروزه عوامل متعددی من جمله نبود زیرساخت های لازم، هجوم جمعیت به شهرها، ضعف طرح های شهری و فقدان مدیریت شهری کارآمد باعث نابسامانی کاربری اراضی شهری شده و فضایی ناامن را برای شهروندان به ارمغان آورده و توسعه پایدار شهری را به خطر انداخته است. این پژوهش با هدف بررسی تحقق یا عدم تحقق کاربری های مورد مطالعه در سطح شهر بناب، مورد ارزیابی و تحلیل قرار داده است. فرضیه های این پژوهش مبتنی بر عدم تناسب کمی و کیفی مکان کزینی کاربری ها با استانداردهای رایج شهری کشور و ضعف نقش مدیریت شهری به عنوان مؤثرترین عامل در این ارتباط می باشد. جامعه آماری در این پژوهش شهر بناب با ۷۷۳۰۰ نفر جمعیت و از شهرهای استان آذربایجان شرقی می باشد. روش تحقیق توصیفی-تحلیلی می باشد. که با استفاده از شاخصهای مهم و مؤثر در کاربری اراضی (مطلوبیت، وابستگی و سازگاری) و مدل سازی شاخص های مذکور و به تحلیل کاربری ها در (GIS) همچنین با بهره مندی از سیستم اطلاعات جغرافیایی آن پرداخته شده است. نتایج حاصل از بررسی نشان داد که با توجه به معیار مطلوبیت عوامل توپوگرافی و زمین ساختی که مانع پراکنش مکانی-فضایی بهینه کاربری ها در سطح شهر شده و توسعه آتی شهر را مشکل مواجه سازد وجود ندارد. با این حال تحلیل کاربری ها حاکی از وجود آشفتگی و نابسامانی کمی و کیفی در کاربری ها و بین کاربری ها است. این نابسامانی ها نشان گر نمود فضایی از ضعف مدیریت شهری در توزیع بهینه کاربری ها، تخصیص منابع و امکانات در گستره شهر می باشد.

واژگان کلیدی

کاربری اراضی شهری، ۲- عوامل کمی و کیفی، ۳- مکان یابی، ۴- GIS